

men alt dette, det, at den højtærede Minister ikke den Gang spurgte Departementschefen, giver en Indtryk af, at Ministerens Interesse for Sagen, hans Optagethed af Sagen, den Gang ikke har været tilnærmelsesvis saa stor, som den er bleven senere. Jeg mener derfor heller ikke, at man i den Grad kan forlade sig paa den højtærede Justitsministers Hukommelse om, hvad der er blevet sagt til ham ved denne Lejlighed, som man vilde kunne, hvis der var Tale om Udtalelser til ham paa et Tidspunkt, hvor hans Interesse for Sagen var vakt i den Grad, som siden blev Tilfældet.

Den højtærede Minister sagde med megen Styrke, at han den Gang havde ført en lang Samtale med Dr. Muus om Sagen, og han var fuldkommen overbevist om, at Dr. Muus ikke havde nævnt Dr. Langhoffs Drikfældighed for ham under denne Samtale. Her fastholder jeg, at den højtærede Justitsminister kan glemme. Dr. Muus siger, at han mener at have omtalt Sagen. Jeg kan ikke se andet, end at den højtærede Justitsminister meget vel med den ringe Opmærksomhed, han paa det Tidspunkt synes at have skænket dette Spørgsmaal — det er den Maade, hvorpaa han, saa vidt jeg har forstaaet, har taget det —, alligevel kan have glemt en Bemærkning derom. Men det er i hvert Fald et tvivlsomt Spørgsmaal. Der er ingen fra vor Side, der positivt siger, at Dr. Muus har nævnt Sagen for den højtærede Minister. Dr. Muus indrømmer ogsaa Muligheden af, at han kan have glemt det, men naar vi saa komme til Spørgsmaalet om, hvorvidt Dr. Muus har glemt det forsætligt eller uforsætligt, saa er det, at vi staa ved Kærnepunktet i den højtærede Ministers Angreb paa Dr. Muus. Saa staa vi tillige saaledes, at der intet objektivt Grundlag findes for den Fremstilling, den højtærede Minister gav os paa dette Punkt. Den højtærede Minister sagde i Dag, at han følte sig personlig overbevist om, at det var med Villie, forsætligt, at Dr. Muus havde undladt at nævne Sagen, og saa sagde han: Denne min personlige Opfattelse kan ikke undersøges. Nej, det kan den naturligvis ikke, men Berettigelsen af denne personlige Opfattelse kan undersøges. Det kan undersøges, om den er saaledes underbygget, at ikke blot den enkelte Mand, der er Part i Sagen, men ogsaa andre Mennesker ville sige: Det er sandsynligt, at denne Opfattelse er rigtig.

Dernæst vender jeg mig til det Spørgsmaal, om den højtærede Minister har ærekrænket Dr. Muus ved sine Udtalelser eller

ikke. Jeg forstod den højtærede Minister saaledes, at han vilde sige, at det ikke var noget ærekrænkende, han havde sagt om Dr. Muus i Gaar. Han sagde i Gaar om Dr. Muus, at han bevidst fortav Ting, som det var hans Embedspligt at oplyse for den højtærede Minister. Dette er efter min Mening en Ærefornærmelse mod den Embedsmand, mod hvem denne Beskyldning rettes. Nu siger Ministeren, at for at det skal være ærefornærmende, skal man tillige tillægge det lave Motiver, og han har ikke tillagt det andet Motiv, end at Dr. Muus skulde have været ivrig for Dr. Langhoffs Forflyttelse. Jeg ser ikke rettere, end at, selv om dette Motiv blev tillagt Dr. Muus, vilde det være et Motiv af en saadan Karakter, at denne Beskyldning blev ærefornærmende, for saa er Motivet netop ved Fortielse at bevæge Justitsministeren til at foretage en Udnævnelse, som han formentlig ikke vilde foretage, hvis han blev underrettet paa rette Maade om Sagen, og dette er en Brøde af en Embedsmand og en Brøde, som det angriber en Embedsmands Ære at blive beskyldt for. Men dertil vil jeg føje, at naar den højtærede Justitsminister sagde i Gaar, at Dr. Muus bag efter havde benægtet for ham, at han bevidst havde fortiet noget — og det er sikkert, det har Dr. Muus benægtet baade overfor den højtærede Minister og offentligt —, og Ministeren samtidig siger, det er alligevel en bevidst Fortielse, beskylder han Dr. Muus for bevidst Usandfærdighed, for Løgnagtighed i sine Udtalelser. (*Justitsministeren* [Bülow]: Nej!). Jo, det gør den højtærede Justitsminister, naar han siger: De har bevidst fortiet dette, nu nægter De, at De bevidst har fortiet det, dette er usandfærdigt, det er urigtigt. Det er i Virkeligheden at beskyldte vedkommende for bevidst Usandfærdighed, og en Beskyldning for bevidst Usandfærdighed er en ærekrænkende Beskyldning.

Nu siger den højtærede Justitsminister, at han kan ikke ærefornærme Dr. Muus ved denne Lejlighed mere, end den Dommer, der fælder Dom i en Sag, kan ærefornærme den Mand, han fælder Dom over. Deri har den højtærede Justitsminister virkelig ganske Uret. En Ministers Stilling, i det Øjeblik han foretager en Afskedigelse af en Embedsmand, er ingenlunde den samme som en Dommers Stilling, der har hørt Aktor og Defensor diskutere Sagen frem og tilbage, faar Spørgsmaalet forelagt paa denne Vis og saa til syvende og sidst fælder en Dom. Det er ikke Domspræmissen, den højtærede Ju-